

೨೦ ದಣ್ಡವಾದ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು
ನರಿ ವಿರಾಗಿಯಂತೆ ಜೀವನ
ನಡೆಸುತ್ತಿತ್ತು. ಬೇರೆ ನರಿಗಳಂತೆ ಅದು
ಮಾಂಸಾಹಾರ ಸೇವಿಸುತ್ತಿರಲ್ಲ. ಹಣ್ಣು
ಹಯಲು ಅದರ ಆಹಾರ. ಇದನ್ನು ಕಂಡು ಉಳಿದ
ನರಿಗಳಿಗೆ ವಿಶ್ರೇಷಣಿತು. ‘ಇವನು ನಡತೆ
ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮುಂತೆ ಇರಲು ಇವನಿಗೇನು
ಕವ್ಯ. ನಾವು ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳೋಣ’ ಎಂದು ಒಂದು
ನರಿ ತನ್ನ ಸಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿತು.

ಆ ವಿರಾಗಿಯ ಬಳಿಗೆ ಹೋದೆ ನರಿಗಳು,
‘ಮಿತ್ರ, ನೀನು ನರಿಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ
ನಮ್ಮ ಹಾಗೆ ಮಾಂಸ ತಿಂದು ಬಧುಕಾರಿತು.
ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ನಿನಗೆ ಆಹಾರ ತಂದು
ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ನೀನು ವಿರಾಗಿಯಾಗಿ
ಬಧುಕುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ’ ಎಂದು ಹೇಳಿದವು.
ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದ ವಿರಕ್ತ ನರಿ ‘ನಮಗೆ
ಧನ್ಯವಾದಗಳು. ಆದರೆ ನಾನು ಹಣ್ಣು ತಿಂದೇ
ಸುಖಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ಮಗಳಿಗೆ ನಾವೇ
ಹೊಕೆ, ಯಾವುದು ಸರಿ, ಯಾವುದು ತಪ್ಪ ಎಂಬ
ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು
ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ನನಗೆ ನಿಮ್ಮ ಹಾಗೆ
ಬಧುಕುವುದು ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮದು ತಪ್ಪ ದಾರಿ,
ಅದರಿಂದ ದುರಾಸೆ ಹುಟ್ಟಿತ್ತುದೆ’ ಎಂದು ಹೇಳಿತು.

ಆ ಕಾಡಿನ ರಾಜ ಹುಲಿ ಇವರ ಮಾತುಗಳನ್ನು
ಹೇಳಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ವಿರಾಗಿಯ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ

ತುಲಿಂಗು ನೃ

‘ಮಹಾತ್ಮರೆ ನಿಮ್ಮ ಮಾತು ಹಾಗೂ ನಡತೆ
ಪರಿಶುದ್ಧವಾದವು. ನೀವು ನನ್ನ ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು,
ನನ್ನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದು, ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ
ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಲು ನನಗೆ ನರಾವಾಗಬೇಕು’ ಎಂದು
ವಿಷಯಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಆಸ್ಥಾನದ ವೈಭವ
ಇಷ್ಟಪಡದ ನರಿ, ರಾಜನ ಮಾತಿಗೆ ಗೌರವ
ಕೊಟ್ಟು ಒಳ್ಳಿಕೊಂಡಿತು.

ನರಿಯು ಹುಲಿಯ ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಯಿತು.
ದೋರೆ ಅದನ್ನು ಬಹಳ ಗೌರವದಿಂದ
ಕಾಣಿತೋಡಿತು. ನರಿಯನ್ನು ನೋಡಿದ ಕಾಡಿನ
ಉಳಿದ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ‘ಅಯ್ಯೋ, ಒಂದು ನರಿ ನಿಮ್ಮ
ಮಂತ್ರಿಯಾದರೆ ನಮ್ಮ ಗಿ ಏನು?’ ಎಂದು
ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡವು. ಆದರೆ, ಬೆಂಬ್ಬಿಬುರಾಗಿ
ಅದನ್ನು ನಂಬಿತೋಡಿದವು. ತಮ್ಮ ಕವ್ಯಗಳನ್ನು
ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದವು. ನರಿ ಕೂಡ
ಕವ್ಯಗಳಿಗೆ ಸ್ವಂದಿ, ಆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ
ನೆಲೆಸುವಂತೆ ಮಾಡಿತು. ಇದನ್ನು ಕಂಡ ಆ ದುಪ್ಪ
ನರಿಗಳಿಗೆ ಅಸುಯೆ ಉಂಟಾಯಿತು. ಬಡ
ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಸುಲಿಯುತ್ತಿದ್ದ ನರಿಗಳಿಗೆ
ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಲಾಗಾಮು ಹಾಕಿದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ
ಕೊಪ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಭ್ರಷ್ಟ ನರಿಗಳು
ಸೇರಿಕೊಂಡು ‘ಇವನು ನಮ್ಮ ದಾರಿಗೆ
ಅಡ್ಡವಾಗಿದ್ದಾನೆ, ಇವನನ್ನು ನಿರಾರಿಸಿದೆ’
ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೋರಬು ಹೋಯಿತು.
ಉಳಿದ ದಿನಗಳನ್ನು ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಕೆಳಿಯಿತು.

ಒಂದು ದಿನ ದೋರೆಯ ಭೋಜನಾಲಯದಲ್ಲಿ

ಒಂದು ತಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ರಾಜನಿಗೋಳ್ಶರ
ತಯಾರಿಸಿದ್ದ ಭಕ್ತಿವನ್ನು ನೋಡಿದ ನರಿಗಳು
ಅದನ್ನು ಕದ್ದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯ ಹೋಕೆಯಲ್ಲಿ
ಅಡಗಿಸಿಟ್ಟವು. ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದ ಬಳಿದ ಬಂದ
ದೊರೆ ತನ್ನ ಖಾಲಿ ತಟ್ಟೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ
ಗೆಜೀಸಿತು. ತನ್ನ ಆಹಾರವನ್ನು ಕಿಂದವರು
ಯಾರು ಎಂದು ಅಭ್ಯರಿಸಿತು. ಆಗ ಒಂದು ನರಿ
‘ಮಹಾಪ್ರಭಿ, ನಿಮ್ಮ ನಿವ್ವಾವಂತ
ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯ ತನ್ನ ಕೊರಡಿಗೆ
ತೆಗೆದುಹೊಂಡು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾವು
ನೋಡಿದೆ’ ಎಂದಾಗ ರಾಜನು ‘ನಾನು
ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಕ್ಷಿ ಹೋರಿಸಿ ನೋಡೋಣ’
ಎಂದಿತು. ನರಿಗಳು ಹುಲಿಯನ್ನು
ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯ ಕೋಕೆಗೆ ಕರೆದುಹೊಂಡು
ಹೋಗಿ ತಾವೇ ಬಜ್ಜಿಟ್ಟಿದ್ದ ಆಹಾರವನ್ನು
ತೋರಿಸಿದ್ದು.

‘ಆತ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಎಂದುಹೊಂಡಿದ್ದೆ,
ಆದರೆ ಅವನು ಬೇರೆ ನರಿಗಳಂತೆ ಕುತಂತ್ತಿ. ನನ್ನಷ್ಟೇ
ವಂಚಿಸಿದ ಅವನನ್ನು ಬಿಡಬಾರದು’ ಎಂದು
ಅಭ್ಯರಿಸಿ ಕಾವಲೀನವರನ್ನು ಕರೆದು
ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯನ್ನು ಬಂಧಿಸಲು ಅಜ್ಞಾಭಿಸಿತು.
ಯಾವ ತಪ್ಪು ಮಾಡದ ಆ ವಿಾಗಿ ನರಿ
ಸೇರಮನೆ ಸೇರಿತು. ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ
ವಿಷಯ ದೊರೆಯ ತಾಯಿಗೆ ತಿಳಿದು, ಮಗನಿಗೆ
ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಲು ಬಂದಿತು. ‘ಅವನು ನಿರಪಾಧಿ,
ಇಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ.
ದುಪಕ್ಷಿ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಹೊಳ್ಳಬಾರದು’
ಎಂದು ಹೇಳಿತು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದು
ನರಿ ಬಂದು ‘ದೋರೆಯೇ, ನಿಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ
ಯಾವ ತಪ್ಪುನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಸಂಗಡಿಗರು
ನಿಮಗೆ ಸುಳ್ಳ ಹೇಳಿದರು. ಅವರಿಗೆ ಹೆಡರಿ ನಾನು
ಸುವುನಿದ್ದೆ, ನನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿ’ ಎಂದು
ಬೇಡಿಕೊಂಡಿತು.

ದೋರೆ ಆಗ ತನ್ನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯನ್ನು ಕರೆದು
‘ನಾನು ನಿನಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದೆ. ನೀನು ಬಹಳ
ಸಂಭಾವಿತ, ನಾನು ಅವಸರದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಹೊಂಡ
ತೀವ್ರಾನ ತಪ್ಪು ಎಂದು ನನಗೆ ಅರಿವಾಗಿದೆ.
ನನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿ ಹೋದಲಿನಂತೆ
ಸಲಕೆಗಾರನಾಗಿರು’ ಎಂದು ಹೇಳಿತು. ಆಗ ಆ ನರಿ
‘ಒಂದು ಸಲ ಹೋದ ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತೆ ಬುರುವುದಿಲ್ಲ.
ಆ ಕಳಂತ ಕೊನೆಯಾದೆನಿಸಿ ಇರುತ್ತದೆ. ನನಗೆ
ನೀವು ಮನ್ಯಾಡು ಹಾಗೂ ಗೌರವ ಸಲ್ಲಿಸಿದೀರಿ.
ಆದರೆ ಬೇರೆಯವರ ಮಾತು ಹೇಳಿ ನನ್ನನ್ನು ನಿಮ್ಮ
ವ್ಯೇರಿಯಂತೆ ಕಂಡಿರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ
ಇರಲಾರೆ. ನನಗೆ ಹೋಗಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಿ’
ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೋರಬು ಹೋಯಿತು.
ಉಳಿದ ದಿನಗಳನ್ನು ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಕೆಳಿಯಿತು.

(ಮಹಾಭಾರತದ ಶಾಂತಿ ಪರವರ್ತನೆ ಅಯ್ಯ ಕಥೆ)

-ಶಾರದಾ ಪಿ.ಬಿ.